

# Syvälahden monitoimitalo

## Verstas Arkkitehdit Oy

www.verstasarkkitehdit.fi

lisäykset:

**Maritta Koivisto**, päätoimittaja Betoni

Yhden katon alle rakentunut monitoimitalo myötäilee massaltaan ympäröivää Turun Hirvensalon kumpuilevaa maastoa. Rakennus asettuu paikkaan siten, että piha-alueet saadaan mahdollisimman miellyttäviksi ja ne avautuvat suotuisiin ilmansuuntiin.

Rakennuksen taitteista ja korkeudeltaan vaihtelevaa tiilimuuria jäsentävät suuret selkeät ikkunat sekä aulojen ja sisäänkäyntien kohdalle tehdyt leikkaukset, joista avautuu näkymiä ympäristöön. Rakennuksen julkisivuissa käytetty punaruskea tiilijulkisivu antaa koulurakennukselle yhtenäisen tunnistettavan ilmeen ja liittyy sen samalla juurevasti paikkaansa.

Kirjaston ja taideaineiden työpajakokoonaisuus kehystävät pääsisäänkäyntiaukiota, joka sijoittuu tontin julkisimpaan kohtaan Vanhan Kaksikerrantien varteen. Monitoimitalon saatto, pysäköinti ja huoltoliikenne on sijoitettu Vanhan Kaksikerrantien puolelle. Varhaiskasvatukselle on varattu oma saattopysäköintialueensa tontin kaakkoiskulmaan, päiväkodin pihan portin viereen. Huoltoliikenne on keskitetty rajatulle huoltopihalle rakennuksen pohjoispuolelle siten, että kevyen liikenteen ja saattoliikenteen reitit koulun eri sisäänkäynnille ovat selkeät ja turvalliset.

Välituntupihan puolella rakennuksen julkisivut ovat julkista katujulkisivua matalampia. Rakennuksen suojaamat välituntipiha sijoittuvat rinteeseen ja jäsentyvät luontevasti eri-ikäisten lasten alueisiin. Varhaiskasvatuksen rajattu piha sijoittuu yhtenäisen piha-

Yhteistyötä korostavassa Turun Hirvensaloon valmistuneessa Syvälahden monitoimitalossa saman katon alla toimivat koulu ja päiväkotiki sekä kirjasto, nuorisotila, neuvola, kouluterveydenhuolto ja liikuntatilat. Monitoimitalo toteutettiin allianssiurakana tilaajan, arkkitehdin ja toteuttajaosapuolten kesken. Monitoimitalon tilat ovat eri toimijoiden ja kaupunkilaisten käytössä aamusta iltaan.

alueen eteläosaan ja isoimpien koululaisten välituntipiha ylärinteeseen piha-alueen vastakkaiseen päähän.

### Monen käyttäjäryhmän yhteinen talo

Syvälahden monitoimitalon tilat on suunniteltu selkeiksi ja joustaviksi. Koulun sisäänkäynnin välittömään yhteyteen ensimmäisessä kerroksessa sijoittuvat koulun julkisimmat toiminnot, juhla- ja ruokailusali, monikäyttöinen näyttämö, koko monitoimitalon henkilökunnan yhteinen kahvila ja hallintotilat, sekä salia reunustavat koulun taide- ja taitoaineiden oppimistilat työpajamaisina kokonaisuuksina.

Koulun liikuntasali pukutiloineen sijoittuu rakennuksen pohjoisosaan, ja se toimii iltakäytössä erillisenä yksikkönä oman sisäänkäyntinsä kautta.

Sisäänkäynnin ja edustan aukion äärelle sijoittuu myös kaupunginkirjaston toimipiste, joka yhdessä viereisen nuorisotilan kanssa muodostaa Hirvensalon koko asukaskuntaa palvelevan tilakokonaisuuden. Kirjasto palvelee omatoimikirjastona aamusta iltaan, myös varsinaisten aukioloaikojensa ulkopuolella. Kirjaston yläpuolelle toiseen kerrokseen sijoittuvat oppilashuollon sekä lastenneuvolan vastaanottotilat, joihin on oma koulun tiloista riippumaton sisäänkäyntinsä.

Varhaiskasvatuksen tilat sijoittuvat kahteen kerrokseen rakennuksen eteläpäättyyn oman rajatun pihansa äärelle. Kahdeksanryhmäinen päiväkotiki on jaettu kahden ryhmäparin yksiköihin, jotka sijoittuvat yhteisen korkean

**1** Monitoimitalo toteutettiin arkkitehtikilpailun jälkeen allianssimallilla, jossa kaupunki, urakoitsijat ja käyttäjät vastasivat yhdessä projektin suunnittelusta ja rakentamisesta. Syvälahden monitoimitalon hankesuunnitelma hyväksyttiin alkujaan vuonna 2011 ja arkkitehtikilpailu toteutettiin vuonna 2012. Allianssiurakkamuotoon siirryttiin alkuvuodesta 2015. Kyse on pitkäaikaisesta projektista, jonka rakennusaikakin kesti vuodet 2016–2018.

**2** Rakennus sisältää tilat noin 800 peruskouluikäiselle koululaiselle, 140 varhaiskasvatuksen lapselle, kirjastolle, nuorisolle, kouluterveydenhoidolle ja neuvolatoiminnalle.



1



2



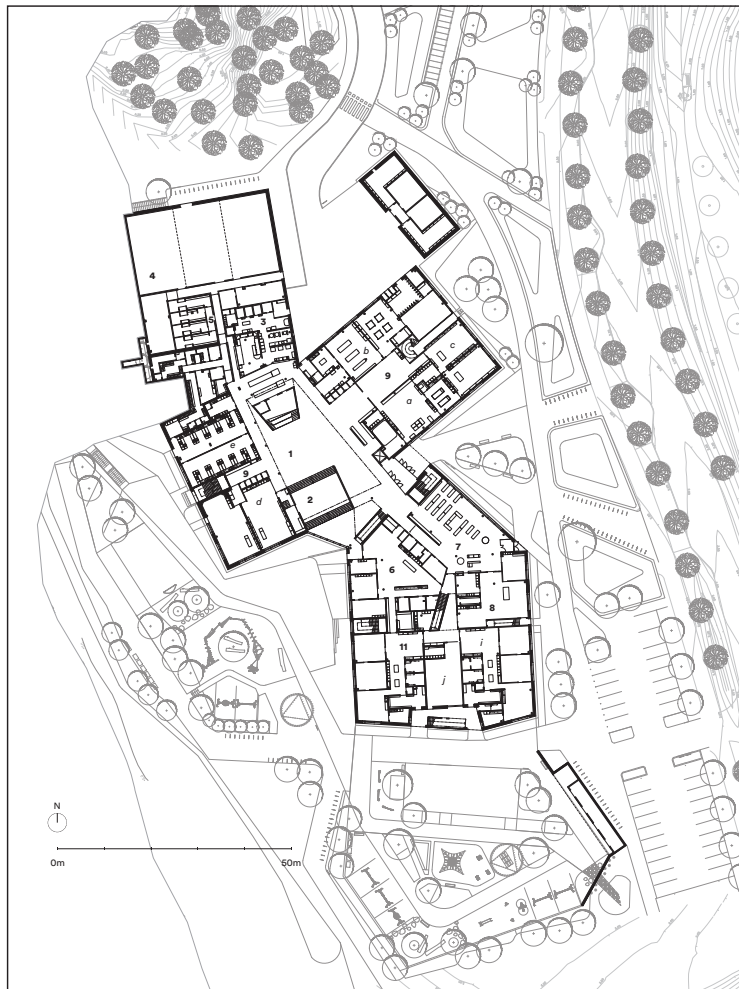
3



4

3 Ympäristörakentaminen on toteutettu Syvälähen koulussa korkeatasoisesti.

4 Syvälähen monitoimitalon kokonaisuus on kaavoituksen, suunnittelijoiden, urakoitsijoiden ja tilojen käyttäjien yhteistyön tulos.



5 1. kerros



6 2. kerros

**5,6** Pohjapiirrosten numerointi:

- 1 ruokailu- ja juhlasali
- 2 näyttämö
- 3 keittiö
- 4 liikuntasali
- 5 pukuhuoneet
- 6 henkilökunnan kahvio, hallnto
- 7 Hirvensalon kirjasto
- 8 nuorisotila
- 9 taito-taidekortteli:
  - a kuvataide
  - b kova kädentaito
  - c pehmeä kädentaito
  - d musiikki
  - e kotitalous
- 10 neuvola
- 11 varhaiskasvatus:
  - i ryhmätilat
  - j sali
- 12 kotikorttelit (luokat 1–6):
  - f tori
  - g opetustila
- 13 kommunikaatiokortteli:
  - f tori
  - g opetustila
- 14 reaalikortteli:
  - f tori
  - h laboratorioluokka
- 15 oppilashuolto

liikunta- ja juhlasalin ympärille. Alemman kerroksen ryhmät on varattu pienimmille sekä erityistä tukea tarvitseville lapsille. Isompien lasten ryhmät ja esiopetuksen ryhmätilat sijoituvat toiseen kerrokseen lähelle nuorimpien koululaisten oppimistiloja.

**Koulun tilat joustavat erilaisiin oppimisen tarpeisiin**

Uuden opetus suunnitelman tavoitteisiin vastaavat avoimet ja joustavat oppimistilat jäsentyvät eri kokoihin kortteleihin oppilaiden iän ja oppiaineen mukaisesti. Kokoavana tilana kussakin korttelissa toimii aulatiloihin liittyvä tori, jonka ympärille erikokoiset oppimisen tilat kiertyvät. Solujen selkeät ja joustavat perusratkaisut mahdollistavat opetustilojen hyvän valvottavuuden sekä eri kokoisten ja eri tavoin yhdistettävissä olevien opetustilojen muodostamisen tarpeen mukaan. Tilat on suunniteltu tukemaan yhteisopettajuutta, jossa kaksi tai useampikin opettaja suunnittelee ja ohjaa oppilasryhmää yhteistyössä. Opettajat työskentelevät soluissa oppilaiden kanssa. Korttelien kaikki tilat ovat hyödynnettävissä oppimiseen, eikä torista erillisiä liikennetiloja tarvita.

Taito- ja taideopetuksen tilat liittyvät kiinteästi rakennuksen julkisimpaan osaan maan-

tasokerroksessa. Kuvataiteen ja käsityön opetuksen joustavat, yhteistyöhön kannustavat työpajatilat muodostavat oman korttelinsa, jonka toiminta näkyy sekä monitoimitalon sisäänkäyntiaukiolle että ruokasaliin. Myös kotitalouden ja musiikin opetustilat sijoittuvat ruokasalin välittömään läheisyyteen. Musiikin opetustilat muodostavat yhdessä näyttämön kanssa ilmaisutaidon kokonaisuuden. Ruokasalin keskeinen katsomoporras toimii paitsi katsomona juhlatilaisuuksissa myös epämuodollisena auditoriona, opiskelupaikkana sekä koko talon yhteisenä kohtaamispaikkana.

Yleisopetuksen tilat jakautuvat viiteen kortteliin, jotka sijaitsevat monitoimitalon toisessa kerroksessa. Kortteleiden sijainnit lähellä toisiaan kannustavat yhdessä tekemiseen. Yleisopetuksen tilojen välittömään yhteyteen sijoittuvat aulatilat avautuvat keskeiseen ruokasaliin ja niitä voidaan luontevasti käyttää opiskeluun kortteleiden jatkeena.

**Monitoimitalo luo puitteet yhdessä tekemisen kulttuurille**

Syvälahden monitoimitalossa tilat ja tilaryhmät sijoittuvat toistensa lähelle ja liittyvät toisiinsa paitsi toiminnallisin yhteyksin, myös yllättävinkin näkymin lasiseinien välityksellä. Tiloja yhdistävät lasiseinät tekevät tiloista valoisia



7

ja avaria. Avoimuus ja näkymät tilojen välillä kannustavat eri toimijoiden yhteistyöhön.

Rakennuksen väri- ja materiaalimaailma toimii rauhallisena taustana kirjavan käyttäjäjoukon toiminnalle. Opetustilojen neutraaliin sävy maailmaan väriä tuovat tammiviilupintaiset lasiseinät, eri kortteleiden vaihtelevan väriset tekstiilimatot sekä irtokalustus.

Julkisempien tilojen luonnetta määrittävät hiottu betonilattia, vaalea puhtaaksimuurattu tiili sekä portaiden puupinnat. Aulatilaa avoportaisiin ja näyttämöön liittyvät kantavat seinät tehtiin lautamuottipintaisina betoni-seinäinä ja myös liikuntasalin seinien alaosiin jätettiin näkyviin järjestelmämuottiin valettua betonipintaa. Aidot materiaalit koettiin monitoimitalon käyttöön sopivaksi paitsi esteettisten ominaisuuksien ja oikeanlaisen tunnelman, myös kulutuskestävyyden ja pintojen arvokkaan ikääntymisen vuoksi.

#### Turun ensimmäinen allianssihanke

Hanke toteutettiin allianssiurakkana. Kyseessä on avoimuutta ja yhteistyötä korostava toteutustapa, jossa eri toimijat jakavat keskenään projektin riskit ja mahdollisuudet. Allianssissa hankkeen suunnittelu, rakentaminen, hankinnat ja kaikki niitä koskevat päätökset tehdään yhdessä. Pyrkimyksenä on parantaa ja lisätä osapuolten välistä yhteistyötä ja vuorovaikutusta. Hankkeella on myös yhteinen viiden

vuoden takuuvastuu.

Allianssirakentaminen oli keskeisessä asemassa hankkeen toteutumisen kannalta. Kyse on sekä Turun NCC:n että Turun kaupungin ensimmäisestä allianssihankeesta. Kaupunki rohkaistui kokeilemaan allianssimuotoa hankkeen kustannusten kitkemiseksi. Allianssin osapuolina toimivat Visible (NCC Suomi Oy ja Caverion Suomi Oy), Verstaas Arkkitehdit Oy sekä Turun kaupunki.

7 Kaikki neliöt ovat tiiviisti yhteydessä useampiin julkisiin tiloihin, joita käytetään myös oppimisympäristöinä.

8 Julkisempien tilojen luonnetta määrittävät hiottu betonilattia.



8



9

### Syvälahden monitoimitalo

Osoite: Vanha Kaksikerrantie 8, Turku

Valmistumisajankohta: 2018

Bruttoala: 11690m<sup>2</sup>

Yhtenäinen peruskoulu, luokat 1–9,  
n. 800 oppilasta

Varhaiskasvatuksen tilat, 8 ryhmää

Kaupunginkirjaston toimipiste

Nuorisotila

Neuvola

Liikuntahalli

Allianssin osapuolet:

Tilaaaja: Turun kaupunki / Kiinteistö Oy

Syvälahden koulu

Käyttäjät: Turun kaupunki, Sivistystoimiala,

Vapaa-aikatoimiala ja Hyvinvointitoimiala

Pää- ja arkkitehtisuunnittelu: Verstas Arkki-  
tehdit Oy

Päätoteuttaja: Visible / NCC Suomi Oy:n ja

Caverion Suomi Oy:n välinen ryhmittymä

Muut suunnittelijat:

Rakennesuunnittelu: A-Insinöörit Suunnit-  
telu Oy

LVI-suunnittelu: Sweco Talotekniikka Oy

Sähkösuunnittelu: Inststo Matti Leppä Oy

Geo-suunnittelu: SM Maanpää Oy

Palokonsultti: Ramboll Finland Oy

Pihasuunnittelu: LOCI Maisema-arkkitehdit Oy



10

9 Kirjastotoiminnan tilat ovat yhteiskäytössä.

10 Oppimistilat noudattavat uutta opetussuunnitelmaa, jonka mukaisesti tilat on suunniteltu joustaviksi, avoimiksi klustereiksi, jotka on järjestetty keskeisten "oppimiseneliöiden" ympärille. Jokaisella luokalla ei ole omaa tilaa, vaan tiloja käytetään eri tavoin oppiaineen aiheen ja koon mukaan.





12

**11** Rakennus on suunniteltu Hirvensalon saaren mäki- seen ympäristöön tavalla, joka mahdollistaa mukavat ja suojaiset koulupihat ja julkisivun kiertyvä rakenne tarjoaa erilaisia näkymiä ympäristöön. Pihojen maisemasuunnittelu on toteutettu laadukkaasti.

**12** Ruokasalin keskeinen katsomoporras toimii paitsi katsomona juhlatilaisuuksissa myös epämuodollisena auditoriona, opiskelupaikkana sekä koko talon yhteisenä kohtaamispaikkana.

### **Syvälähti Education Centre**

*The Syvälahti education centre is a multipurpose building combining the functions of a comprehensive school and a day-care centre – serving combined up to nearly 1000 1-16-year-olds – to a public library, youth house and a child health care services under one twisting roof. The building volume is incorporated into the hilly surroundings of Hirvensalo island in a way which makes possible comfortable and sheltered school yards opening toward nice views and sunny directions.*

*The heavy, twisting masonry of the facades is given rhythm by the large, clear cut windows and larger openings near the entrances providing views to the surroundings. Timeless brown brickwork gives warmth and sense of handicraft to the building, providing it with a monolithic, recognizable character and making it feel deeply rooted in its place.*

*The public functions – library, youth house and health care services – are located near the main entrance next to both the main school spaces and the day-care facilities divided into 4 pairs of two day-care groups. The building's main space, the school dining hall near the main*

*entrance is open for all users. It is surrounded by the school's studios for arts and music as well as wood, metal, textile and cooking workshops giving the space a buzzing sense of doing.*

*The organization of learning spaces follows the guidelines of the new national curriculum. The spaces are designed as flexible, open clusters organized around central "learning squares". Smaller pupils mainly operate in their own smaller clusters dedicated to their age groups, while on the upper classes the spaces are grouped on grounds of the subject matter – communication, natural sciences, etc. Not every class has its own room. Instead, the spaces are used in different ways depending on the subject and the size of the group of pupils. All squares are closely connected to the more public areas which are also used as learning spaces for group or individual work.*

*Syvälahti multipurpose education centre has been carried out as a project alliance project, the alliance comprising Versta, NCC, Caverion and the client, city of Turku.*